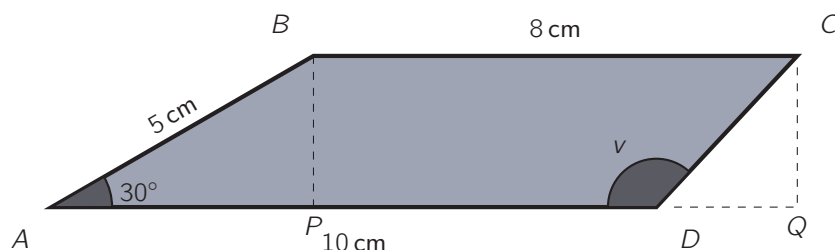

Informasjon

Oppgaven skal leveres inn som en .pdf-fil via Canvas. Dere kan godt skrive for hånd og scanne det dere har gjort. Dere må ha minst 50 % riktig for å få godkjent, og må ha prøvd på alle deloppgavene. Innleveringsfrist står på Canvas.

Oppgave 1

Et trapes $\square ABCD$ har følgende mål:

- Sidelengde AD er 10 cm.
- Sidelengde AB er 5 cm.
- Sidelengde BC er 8 cm.
- Vinkel $\angle DAB$ er 30° .

Sidelengdene AD og BC er parallelle. Punkt P ligger på AB slik at BP er høyden til trapeset. Punkt Q ligger på forlengelsen av AD slik at CQ er høyden til trapeset. Vinkel v er vinkelen $\angle ADC$.

(a) Finn lengdene AP og BP ved hjelp av trekanten APB .

Løsning. Vi kan bruke sinus på trekant APB for å finne BP og får

$$\sin 30^\circ = \frac{BP}{5 \text{ cm}} \quad (\text{L1})$$

$$0.5 = \frac{BP}{5 \text{ cm}} \quad (\text{L2})$$

$$0.5 \cdot 5 \text{ cm} = BP \quad (\text{L3})$$

$$2.5 \text{ cm} = BP. \quad (\text{L4})$$

Tilsvarende kan vi bruke cosinus på trekanten for å finne AP , og får

$$\cos 30^\circ = \frac{AP}{5 \text{ cm}} \quad (\text{L5})$$

$$0.8660 = \frac{AP}{5 \text{ cm}} \quad (\text{L6})$$

$$0.8660 \cdot 5 \text{ cm} = AP \quad (\text{L7})$$

$$4.33 \text{ cm} = AP. \quad (\text{L8})$$

Vi har derfor $AP = 4.33 \text{ cm}$ og $BP = 2.5 \text{ cm}$.

(b) Finn lengdene DQ og CQ .

Hint: Firkanten $BPQC$ er et rektangel, og vi kan finne lengden PD ved hjelp av svaret fra forrige oppgave.

Løsning. Siden både BP og CQ er høydene til trapesen, må $BP = CQ$, og derfor $CQ = 2.5 \text{ cm}$.

Siden $AD = 10 \text{ cm}$ og $AP = 4.33 \text{ cm}$ må vi ha

$$PD = AD - AP \quad (\text{L9})$$

$$= 10 \text{ cm} - 4.33 \text{ cm} \quad (\text{L10})$$

$$= 5.67 \text{ cm}. \quad (\text{L11})$$

Vi ser også at PQ og BC er like lange, så vi har $PQ = 8 \text{ cm}$. Vi kan da finne DQ ved å ta differansen.

$$DQ = PQ - PD \quad (\text{L12})$$

$$= 8 \text{ cm} - 5.67 \text{ cm} \quad (\text{L13})$$

$$= 2.33 \text{ cm}. \quad (\text{L14})$$

(c) Finn vinkel v .

Løsning. Vi kan finne vinkel $\angle QDC$ ved hjelp av trekanten QDC og tangens.

$$\tan \angle QDC = \frac{CQ}{DQ} \quad (\text{L15})$$

$$= \frac{2.5 \text{ cm}}{2.33 \text{ cm}} \quad (\text{L16})$$

$$= 1.0729 \quad (\text{L17})$$

$$\angle QDC = \tan^{-1}(1.0729) \quad (\text{L18})$$

$$= 47.01^\circ. \quad (\text{L19})$$

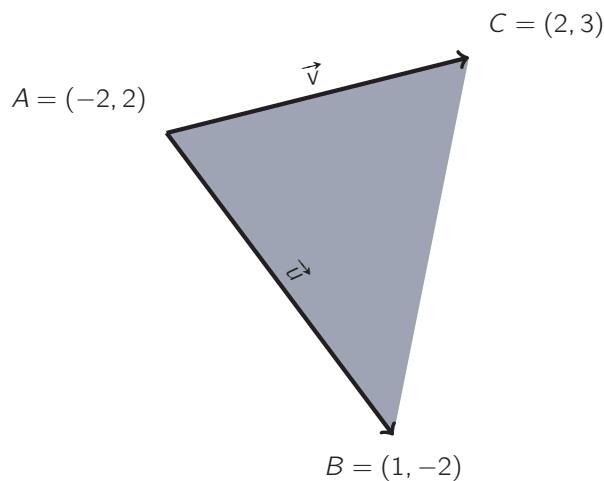
Vi har at $v + \angle QDC = 180^\circ$, så vi får

$$v = 180^\circ - \angle QDC \quad (\text{L20})$$

$$= 180^\circ - 47.01^\circ \quad (\text{L21})$$

$$= 132.99^\circ. \quad (\text{L22})$$

Oppgave 2

En trekant $\triangle ABC$ har hjørner gitt som punkter i et koordinatsystem. Koordinatene er gitt i tegningen.

- (a) Finn koordinatform til vektoren \vec{u} som går fra A til B , og koordinatform til vektoren \vec{v} som går fra A til C .

Løsning. For å finne vektoren \overrightarrow{AB} som går mellom to punkter A og B , bruker vi at $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{OB} - \overrightarrow{OA}$. Vi får derfor at

$$\vec{u} = \overrightarrow{OB} - \overrightarrow{OA} \quad (\text{L23})$$

$$= [1, -2] - [-2, 2] \quad (\text{L24})$$

$$= [1 - (-2), -2 - 2] \quad (\text{L25})$$

$$= [3, -4], \quad (\text{L26})$$

$$\vec{v} = \overrightarrow{OC} - \overrightarrow{OA} \quad (\text{L27})$$

$$= [2, 3] - [-2, 2] \quad (\text{L28})$$

$$= [2 - (-2), 3 - 2] \quad (\text{L29})$$

$$= [4, 1]. \quad (\text{L30})$$

- (b) Finn lengdene til sidene i trekanten.

Løsning. Vi kan finne lengdene til to av sidene i trekanten nå ved å regne lengden til vektorene \vec{u} og \vec{v} , ved hjelp av formelen

$$|\vec{u}| = \sqrt{x_1^2 + y_1^2}. \quad (\text{L31})$$

Vi får da

$$|\vec{u}| = \sqrt{3^2 + (-4)^2} \quad (\text{L32})$$

$$= \sqrt{9 + 16} \quad (\text{L33})$$

$$= \sqrt{25} \quad (\text{L34})$$

$$= 5, \quad (\text{L35})$$

$$|\vec{v}| = \sqrt{4^2 + 1^2} \quad (\text{L36})$$

$$= \sqrt{16 + 1} \quad (\text{L37})$$

$$= \sqrt{17} \approx 4.12. \quad (\text{L38})$$

For den siste siden kan vi enten bruke formelen fra boka for avstanden mellom to punkt,

$$\sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}, \quad (\text{L39})$$

eller regne ut vektoren fra B til C og så regne ut lengden på denne. Jeg kommer til å gjøre sistnevnte, siden vi kan bruke denne nye vektoren i siste oppgave.

Vi finner vektoren \vec{w} fra B til C , og får

$$\vec{w} = \vec{OC} - \vec{OB} \quad (\text{L40})$$

$$= [2, 3] - [1, -2] \quad (\text{L41})$$

$$= [2 - 1, 3 - (-2)] \quad (\text{L42})$$

$$= [1, 5]. \quad (\text{L43})$$

Lengden av denne blir da

$$|\vec{w}| = \sqrt{1^2 + 5^2} \quad (\text{L44})$$

$$= \sqrt{1 + 25} \quad (\text{L45})$$

$$= \sqrt{26} \approx 5.10. \quad (\text{L46})$$

(c) Finn alle vinklene i trekanten.

Hint: Bruk skalarprodukt.

Løsning. Vi har lært at skalarproduktet til to vektorer er gitt ved

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = |\vec{a}| |\vec{b}| \cos \alpha, \quad (\text{L47})$$

hvor α er vinkelen mellom dem. Vi har også lært at skalarproduktet til to vektorer på koordinatform er gitt ved

$$[x_1, y_1] \cdot [x_2, y_2] = x_1 x_2 + y_1 y_2. \quad (\text{L48})$$

Vi kan derfor regne ut skalarproduktet til \vec{u} og \vec{v} , og får

$$\vec{u} \cdot \vec{v} = [3, -4] \cdot [4, 1] \quad (\text{L49})$$

$$= 3 \cdot 4 + (-4) \cdot 1 \quad (\text{L50})$$

$$= 12 - 4 \quad (\text{L51})$$

$$= 8. \quad (\text{L52})$$

Vi får derfor at

$$\vec{u} \cdot \vec{v} = |\vec{u}| |\vec{v}| \cos \angle A \quad (\text{L53})$$

$$8 = 5\sqrt{17} \cos \angle A \quad (\text{L54})$$

$$\frac{8}{5\sqrt{17}} = \cos \angle A. \quad (\text{L55})$$

Så $\cos \angle A \approx 0.3881$, som gir oss

$$\angle A = \cos^{-1} 0.3881 \quad (\text{L56})$$

$$= 67.17^\circ. \quad (\text{L57})$$

For å finne $\angle B$ vil vi gjøre det samme, men merk at om vi regner ut $\vec{u} \cdot \vec{w}$ vil vi ikke regne ut den vinkelen vi er interessert i. For at vinkelen mellom vektorene skal være lik $\angle B$, må den ene vektoren gå fra B til C , og den andre gå fra B til A . Og \vec{w} går fra B til C , men \vec{u} går fra A til B . Dette kan enkelt løses ved å bruke $-\vec{u}$ i stedet. Vi får da

$$-\vec{u} \cdot \vec{w} = [-3, 4] \cdot [1, 5] \quad (\text{L58})$$

$$= -3 \cdot 1 + 4 \cdot 5 \quad (\text{L59})$$

$$= -3 + 20 \quad (\text{L60})$$

$$= 17. \quad (\text{L61})$$

Vi får nå at

$$-\vec{u} \cdot \vec{w} = |-\vec{u}| |\vec{w}| \cos \angle B \quad (\text{L62})$$

$$17 = 5\sqrt{26} \cos \angle B \quad (\text{L63})$$

$$\frac{17}{5\sqrt{26}} = \cos \angle B. \quad (\text{L64})$$

Dette gir oss at $\cos \angle B \approx 0.6668$, og derfor at

$$\angle B = \cos^{-1} 0.6668 \quad (\text{L65})$$

$$= 48.18^\circ. \quad (\text{L66})$$

Den siste vinkelen kan vi nå finne ved at summen av vinkler i en trekant skal være 180° , så vi får at

$$\angle C = 180^\circ - \angle A - \angle B \quad (\text{L67})$$

$$= 180^\circ - 67.17^\circ - 48.18^\circ \quad (\text{L68})$$

$$= 64.65^\circ. \quad (\text{L69})$$